

шляхом прийняття Закону України «Про зброю» і відповідних інструкцій, які регулюватимуть порядок її придбання і використання. Це стане ще одним кроком вперед по формуванню в Україні соціальної та правової держави.

Література:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України.– 1996.– № 30.– Ст. 141.
2. Уголовный кодекс Украины: Научно-практический комментарий [Текст]/ Отв. Ред. Е. Л. Стрельцов. – Х.: ООО «Одиссей», 2005. – 864 с.
3. Модельний закон про зброю [Електроний ресурс]: Постанова Міжпарламентської Асамблеї держав-учасниць СНД № 10-11 від 06.12.1997 р. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=997_a16. – Назва з екрана.
4. Проект Закону про обіг зброї невійськового призначення [Електроний ресурс]: Проект закону № від 09.02.2009. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=31790. – Назва з екрана
5. Каганець І. Легалізація зброї як стимул до Реформації [Текст] / І. Каганець. – День. – 2007. – № 147. – С. 1.

Т. О. Павлова

к.ю.н., доц.

ДО ПИТАННЯ ПРО ЗМІСТ ПОНЯТТЯ «КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ВПЛИВ»

Необхідність вивчення правової категорії «кримінально-правовий вплив» пов'язана з прагненням законодавця передбачити у чинному Кримінальному кодексі України різні засоби реагування на вчинений злочин (суспільно небезпечне діяння, яке передбачено як злочин). Реформування кримінального законодавства повинно здійснюватися шляхом розробки концептуальних наукових підходів щодо призначення кримінального законодавства, що необхідно для врегулювання кримінально-правових відносин та розробки чіткої систем заходів, в яких це регулювання об'єктивується.

Одним з таких підходів є концепція кримінально-правового впливу, розробка якої дасть змогу, удосконалюючи кримінально-правові норми, реалізувати принцип системності у «міжгалузевому» та «внутрішньогалузевому» аспектах. Дослідження вказаної концепції здійснюється у межах кафедральної теми «Законодавство та право кримінально-правового напрямку в період глобалізації», номер державної реєстрації теми: 0113U002883.

Поняття «кримінально-правовий вплив» часто вживається у науковій літературі. При цьому змістовне навантаження цього поняття є вельми різноманітним: «кримінально-правове регулювання», «кримінальний примус», «покарання» тощо. Складнощі у розумінні вказаних понять пов'язані з тим, що на законодавчому рівні визначено тільки поняття покарання. Так, відповідно до положень українського словника, під терміном «вплив» розуміється «дія, яку певна особа чи явище здійснює відносно іншої особи або предмета, тиск, діяння»; «впливати» – значить «діяти певним чином на когочо-небудь» [1, с. 528].

Кримінально-правовий вплив – складова частина загального впливу права на суспільні відносини, відповідно, в найбільш широкому сенсі його можна розглядати як взятий в єдності та різноманітності увесь процес впливу кримінального права на соціальне життя, свідомість та поведінку людей.

В. М. Коган до складових кримінально-правового впливу відносить моральний зміст кримінально-правових норм, діяльність кримінальної юстиції та несприятливі наслідки для правопорушника [2, с. 117]. Н. О. Лопашенко досить широко трактує кримінально-правовий вплив, вважаючи, що він охоплює відразу кримінальне право, кримінальне законодавство та кримінально-правову політику [3, с. 7]. В. К. Дуюнов під кримінально-правовим впливом розуміє спеціальну діяльність держави, яка реагує на факти порушення встановлених нею кримінально-правових заборон за допомогою використання можливостей, які закладені в кримінальному праві [4, с. 27–31]. Вчений вважає кримінально-правовий вплив комплексним інститутом кримінального права, сутність якого полягає у правовій оцінці злочину, реакції держави на порушення кримінально-правових заборон. Кримінально-правовий вплив, на думку В. К. Дуюнова, виражається у трьох формах: звільнення особи від кримінальної відповідальності; притягнення особи до кримінальної відповідальності зі звільненням від покарання; притягнення особи до кримінальної відповідальності із застосуванням покарання. Кожна із цих форм реалізується у передбачених кримінальним законом заходах, які разом становлять систему заходів кримінально-правового впливу. Сутність всіх цих заходів – кара; це означає, що особа, яка вчинила злочин, має перетерпіти передбачені законом негативні наслідки за вчинений злочин. При цьому зазначено, що модернізація кримінального законодавства передбачає розбудову єдиної гнучкої системи заходів кримінально-правового впливу.

Поряд із цією системою також має бути створена система заходів безпеки, які мають некаральну сутність [5].

Таким чином, кримінально-правовий вплив – це спеціальна діяльність держави, яка проявляється в реагуванні на факти порушення встановлених нею кримінально-правових заборон за допомогою можливостей кримінального закону. Кримінально-правовий вплив, по-перше, реалізується за допомогою системи каральних та некаральних заходів кримінально-правового характеру, що відіграють визначальну роль в умовах реалізації положень кримінального закону, по-друге, кримінально-правовий вплив включає в себе правосвідомість і правову культуру, які формуються в умовах існування кримінального закону за допомогою реалізації його виховної функції та впливу на суспільні відносини, свідомість суб'єктів, які в них вступають або потенційно здатні стати такими суб'єктами.

Література:

1. Новий словник української мови : у 4-х т. 42 000 слів. – Т. 1 : А–Є [Текст] / [укладачі : В. Яременко, О. Сліпушко]. – К.: Аконті, 1999. – 927 с.
2. Коган В. М. Социальный механизм уголовно-правового воздействия [Текст] / В. М. Коган. – М.: Наука, 1983. – 184 с.
3. Лопашенко Н. А. Основы уголовно-правового воздействия : уголовное право, уголовный закон, уголовно-правовая политика [Текст] / Н.А. Лопашенко. – СПб.: Из-во Р. Асланова «Юридический центр Пресс», 2004. – 314 с.
4. Дуюнов В. К. Уголовно-правовое воздействие: понятие, основание, механизм [Текст] / В.К. Дуюнов // Российский следователь. – 2001. – № 4. – С. 27–31.
5. Дуюнов В. К. О совершенствовании содержания и структуры уголовного закона [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.sartracc.ru/i.php?oper=read_file&filename=Pub/duyunov. – Назва з екрана.

Т. В. Родіонова

ст. викладач

СУТНІСТЬ І ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «МІСЦЕ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ»

Загальна частина чинного кримінального законодавства України не містить визначення поняття «місце вчинення злочину». Встановлюючи правила поширення чинності закону щодо злочинів, вчинених на території України, вітчизняний законодавець у ч. 2 ст. 6 КК України передбачив: «Злочин визнається вчиненим на території України, якщо його було почато, продовжено, закінчено